

Klimasatsing

Forventninger og mulighetsrom

2019-09-18, Linda Aaram, miljøverndirektør

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

3. okt 2019

FNs bærekraftsmål

Klimaomstilling

Plan og bygningsloven
– tenke nytt i alt vi gjør

Klimaomstilling

Plan og bygningsloven – tenke nytt i alt vi gjør

Samfunnsplan

Kommuneplan

Kommunedelplan

Reguleringsplan

Byggesak

Anskaffelser

Areal- og miljøforvaltningslover

- Plan- og bygningslova
- Forureiningslova
- Naturmangfaldlova
- Viltlova
- Lakse- og innlandsfiskelova
- Vannressursloven
- Motorferdsellova
- Klimaloven
- Akvakulturloven
- Friluftsløva
- Folkehelsesloven

«Klimaendringane truer vårt eksistensgrunnlag, og er ein av dei største utfordringane vi står overfor i vår tid.

Arbeidet for å bidra til reduserte klimagassutslepp i fylket, skal prioriterast»

Foto: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Overordna, tversektorielle prioriteringar, tildelingsbrevet 2019

- Arealplanlegging er eit av de viktigaste verkemidla for å redusere klimagassutslepp frå transportsektoren, og det er viktig at embeta i så stor grad som mogleg nyttar dette verkemiddelet.
- Planlegging skal også bidra til at samfunnet forberedast på, og tilpassast, eit klima i endring.

Oppdrag til Fylkesmannen

Reduksjon i menneskeskapte klimagassutslepp

Dialog med alle kommunane i fylket, formidle relevant kunnskap og informasjon, sørge for ambisiøse mål og gjennomførte tiltak for å nå måla ute i kommunane.

Tilpassing til eit klima i endring

Arealplanlegging. Vere pådrivar og rettleie kommunane i SPR for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing. Klimaendring rundt storulykkeverksemder.

Klimatiltak i eigen organisasjon

Tiltak for å sikre at eigen verksemd verdt meir miljøvennleg, for eks gjennom miljøsertifisering og innføring av klimaleiing

Kommunens myndighet og plikt

Klima- og energihensyn skal inn i alle planer etter plan- og bygningsloven

- Kommunen skal ta klimahensyn i all planlegging etter plan- og bygningsloven. Dette gjelder både i planlegging av løsninger for energiforsyning og for areal og transport, jamfør [plan- og bygningsloven § 3-1](#) bokstav g).

Innarbeide tiltak og virkemidler i kommuneplan eller kommunedelplan

- Kommunene skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i sin kommuneplan eller i en egen kommunedelplan. Dette følger av [Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene](#) og [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#).

Ny klimalov - gjeldende fra 1. januar 2018

Lovfester klimamål:

- 2030: 40% reduksjon fra 1990
- 2050: 80-95% reduksjon

Gjennomgang av klimamål hvert femte år

Årlig redegjørelse for Stortinget

Rapportering på klimatilpasning

Loven er forpliktende for regjering og storting.

Den etablerer ikke rettigheter eller plikter for borgerne som kan håndheves ved søksmål for domstolene.

Tilskudd – klima

- [ENOVA](#), nå kan du få støtte til både utvikling og utprøving av innovative energi- og klimaløsninger i bygg. Her finnes det flere muligheter.
- [Klimasats](#) er en ganske ny støtteordning til klimasatsing i kommunene. Kommuner og fylkeskommuner kan søke om støtte til prosjekter som reduserer utslipp av klimagasser, og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.
- I tillegg har Statens vegvesen en [tilskuddsordning for økt sykling](#). Vi tenker at dette vil kunne være et aktuelt supplement for oppgradering rundt skoler og andre offentlige bygg og anlegg for barn og unge.
- «[Nasjonalt program for leverandørutvikling, innovativ anskaffelser](#): Leverandørutviklingsprogrammet kan støtte i selve anskaffelsesprosessen. Se for øvrig www.innovativeanskaffelser.no.
- Andre aktuelle miljøtilskuddsordninger fra KLD som er aktuelle for kommuner: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tilskotsordningar-for-2018/id2577758/>

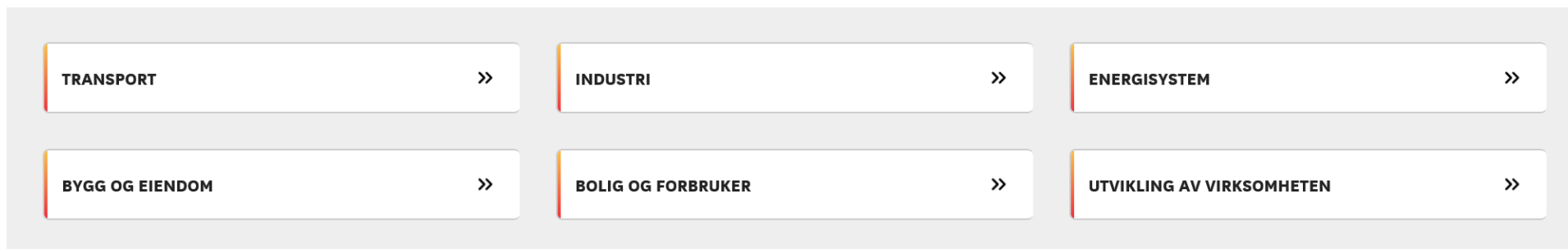
ENOVA

Opprettet i 2001 for å bidra til omlegging av energibruk og energiproduksjon.

Enova arbeider for Norges omstilling til lavutslippssamfunnet.

Oppdraget er å bidra til reduserte klimagassutslipp og styrket forsyningssikkerhet for energi, samt utvikling av ny energi- og klimateknologi.

Enovas virksomhetsstrategi

Tilskuddsordning for økt sykling

Formålet med tilskuddsordningen

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til raskere gjennomføring av tiltak som øker framkommeligheten for gående og syklende, gjennom å stimulere kommuner og fylkeskommuner til å prioritere tiltak for økt sykkelbruk.

Midlene skal benyttes til finansiering av sykkeltiltak i de mindre byområdene og brukes på fysiske tiltak og tilrettelegging av infrastruktur for mer sykling på kommunale og fylkeskommunale veger.

Hvem kan søke?

Alle kommuner og fylkeskommuner, med unntak av kommuner som har vedtatt byvekstavtale/bymiljøavtale, kan søke.

Tilskuddsmidlene kan benyttes til for eksempel

sykkelfelt, gang- og sykkelvei, sykkelvei med fortau, fortau, utbedring av kryss og sykkelparkering.

Tilskot til kommunale klimatiltak (Klimasats)

Mål for ordninga og målgruppe

Formålet er å fremje klimatiltak i kommunar og fylkeskommunar ved å støtte prosjekt som medverker til reduserte utslepp av klimagassar og omstilling til lågutsleppssamfunn.

Kva for tiltak kan få tilskot

Kommunar og fylkeskommunar kan søkje om midlar til 5 ulike formål:

- klimavennleg areal- og transportplanlegging,
- klimavennleg transport,
- klimagassreduserande tiltak i andre sektorar, forprosjekt for klimagassreduserande tiltak og interkommunale nettverk for kompetanseheving og deling av erfaring.

Detaljerte kriterium finst på www.miljokommune.no og egen [Forskrift for ordninga](#).

Hvilke tiltak kan få støtte?

	Type tiltak	Maks andel av totalkostnaden og maks søkesum	Minste søkesum
1.	Klimavennlig areal- og transportplanlegging	50 prosent for klimarelatert tiltak eller kompetanse, 1,5 million kroner	150 000,-
2.	Klimavennlig transport - gjennomføring av tiltak	50 prosent av totalkostnaden eller 75 prosent av merkostnad ved innkjøp, 12 millioner kroner	50 000,-
3.	Klimagassreduserende tiltak i andre sektorer - gjennomføring	50 prosent av totalkostnaden, 12 millioner kroner Klimavennlig innkjøp: 75 prosent for systematisk arbeid med klimakrav i innkjøp, 2 millioner kroner 75 prosent av merkostnad ved innkjøp, 12 millioner kroner Bygg og anlegg: 75 prosent for tidlig kartlegging av klimavennlige løsninger, 375 000 kroner 75 prosent av merkostnad ved klimavennlige investeringer, 3 millioner kroner	150 000,-
4.	Forprosjekter for klimagassreduserende tiltak - komme fra ord til handling	50 prosent av totalkostnaden, 250 000 kroner	50 000,-
5.	Interkommunale nettverk for kompetanseheving og erfaringsdeling	25 000 kroner per kommune, en kommune kan utløse støtte i ett nettverk Egne tildelingskriterier for nettverk	

Planlegge for fremtiden

Kommunene setter inn tiltak for at vi skal tilpasse oss klimaendringene.

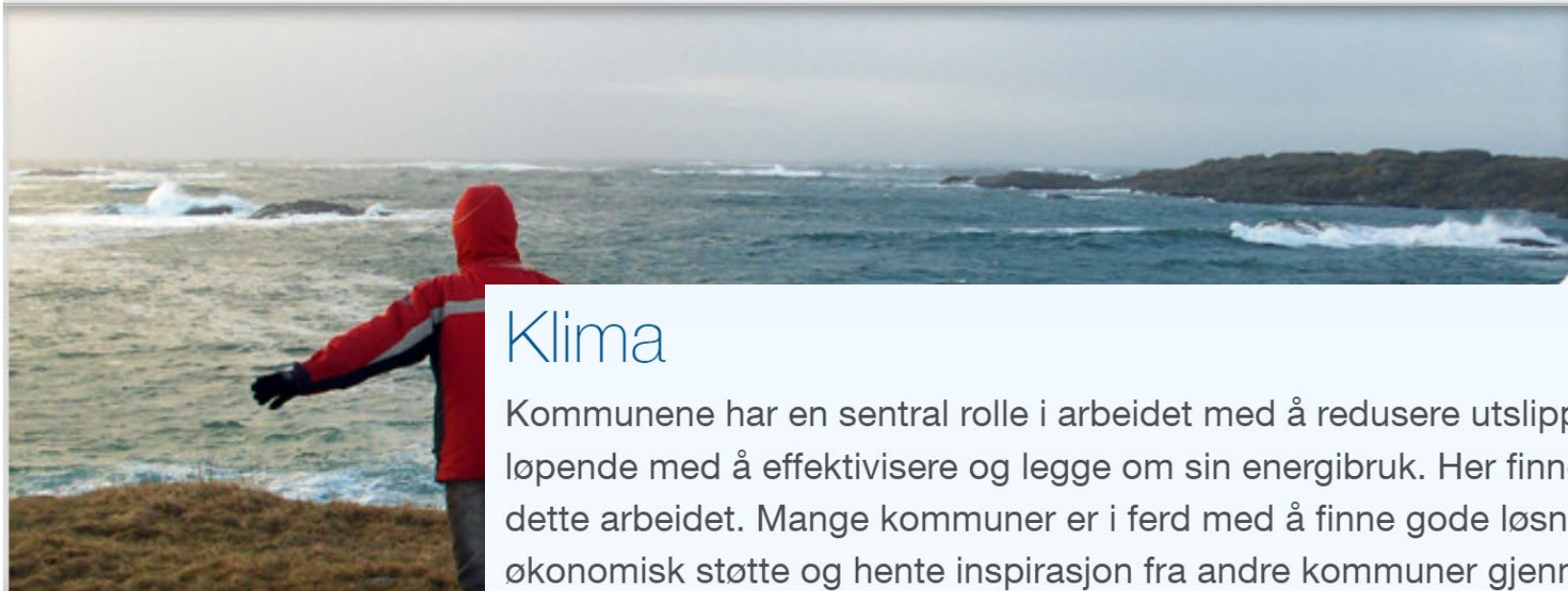
Foto: Jan Hausken

Oppgavehjelp

Maler

Søk her

Søk

Planlegge for fremtiden

Kommunene setter inn tiltak for at vi skal tilpasse oss klimaendringene.

Klima

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser, og jobber løpende med å effektivisere og legge om sin energibruk. Her finner du råd og veiledning til dette arbeidet. Mange kommuner er i ferd med å finne gode løsninger, og kan søke økonomisk støtte og hente inspirasjon fra andre kommuner gjennom ordningen Klimasats.

Oppgavehjelp

- [Klima- og energiplanlegging](#)
- [Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene](#)
- [Klimasats - tildelinger 2019](#)
- [Klima- og energitiltak i ulike sektorer](#)
- [Beregne effekt av ulike klimatiltak](#)
- [Webinarer om lokalt klimaarbeid](#)
- [Podcast om klima i kommuner](#)
- [Klimatilpassing](#)

 Verktøy

[Ordforklaringer](#)

[Kart og databaser](#)

[Lenker](#)

Intern arbeidsgruppe

Åsmund Asper

fmmrasas@fylkesmannen.no

Tlf. 71258407 / 91883236

Landbruksavdelinga

Vegplanleggin, foryngelseskontroll, nærings- og miljøtiltak i skogbruket, kystskogbruket

Martha Helle Dybo

fmmrmady@fylkesmannen.no

Tlf. 71258591

Justis- og beredskapsavdelinga

Beredskap, beredskapsplanlegging, beredskapssystem

Yngvild Meinseth

fmmrynme@fylkesmannen.no

Tlf. 71258518

Miljøvernavdelinga

Arealplansaker, Kommuneplan, Reguleringsplan, Dispensasjonssaker, Kommunale klimaplanar, Klimatilpassing

Christina Qvam Heggertveit

fmmrchhe@fylkesmannen.no

Tlf. 71258572

Landbruksavdelinga

Tredrivaren, bioenergi, næringsutvikling skog, skog og klima, utsiktsrydding

Renate Frøyen

fmmrrefr@fylkesmannen.no

Tlf. 71258415 / 47605947

Justis- og beredskapsavdelinga

Beredskap, beredskapsplanlegging, beredskapssystem

Anne Melbø

fmmranml@fylkesmannen.no

Tlf. 71258515 / 97704591

Miljøvernavdelinga

Klima, marin forsøpling, vassforvaltning

“It's the end of the world as we know it, and I feel fine”

Foto: Smarte byer og lokalsamfunn